

Τριήμερη επίσκεψη των μαθητών/μαθητριών του Γυμνασίου Κλειτορίας στο ΚΠΕ Φιλιππιάδας - παρακολούθηση του περιβαλλοντικού προγράμματος: «Λούρος, Ζηρός, Αμβρακικός»

Κατά το τριήμερο από 27 μέχρι 29 Μαρτίου, 15 μαθητές και μαθήτριες του Γυμνασίου Κλειτορίας με συνοδούς τη διευθύντρια Βασιλική Παπουτσή και τον εκπαιδευτικό Γεώργιο Παπατόλια επισκέφτηκαν το ΚΠΕ Φιλιππιάδας, για να γνωρίσουν βιωματικά τρία διαφορετικά υδάτινα οικοσυστήματα παρακολουθώντας το περιβαλλοντικό πρόγραμμα: «Λούρος, Ζηρός, Αμβρακικός»

Οι μαθητές αποτελούν την περιβαλλοντική ομάδα του προγράμματος

«Σπήλαιο των Λιμνών - Στα ίχνη ενός προϊστορικού υπόγειου ποταμού . »

Το πρόγραμμα «Λούρος, Ζηρός, Αμβρακικός» μας έδωσε τη δυνατότητα να μελετήσουμε τρία διαφορετικά υδάτινα οικοσυστήματα και τα χαρακτηριστικά τους. Επισκεφτήκαμε μαζί με τους εκπαιδευτικούς της παιδαγωγικής ομάδας του ΚΠΕ Φιλιππιάδας ένα ποτάμιο, ένα λιμναίο και ένα θαλάσσιο οικοσύστημα

Προσεγγίσαμε βιωματικά την μελέτη του νερού μέσα από την μελέτη των τριών υδροτόπων. Η άμεση πρόσβαση στην λίμνη Ζηρού, τον ποταμό Λούρο και την θάλασσα στον Αμβρακικό κόλπο, με τα ιδιαίτερα οικοσυστήματά τους, μας έδωσαν τη δυνατότητα να παρατηρήσουμε, να κάνουμε μετρήσεις και να συμμετέχουμε σε ποικίλες δραστηριότητες.

Ξεκινήσαμε το πρόγραμμα με την Λίμνη Ζηρού

Η λίμνη Ζηρού βρίσκεται μέσα στην παιδόπολη, η οποία ήταν ένα άγνωστο μέρος για όλους μας, με μια ιστορία που μας άφησε άφωνους: στις όχθες της λίμνης είχε χτιστεί από Αυστριακούς αρχιτέκτονες το 1947-1949 η "Παιδόπολη του Ζηρού" ("Ζηρόπολη") για την περίθαλψη των ορφανών παιδιών του 2^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου και του Εμφυλίου Πολέμου, με πρωτοβουλία της τότε Βασίλισσας Φρειδερίκης. Από το 1949 μέχρι το 1975 η Ζηρόπολη αποτέλεσε ένα σημαντικό εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και οικονομικό πυρήνα της περιοχής.

Λειτουργούσε δημοτικό, γυμνάσιο, εστιατόριο, κοιτώνες, θέατρο, εκτροφεία ορνίθων και ζώων, αλιευτικός σταθμός κ.ά. Το 1965 μετά από ισχυρό σεισμό, πολλά πέτρινα κτίρια υπέστησαν πολύ σοβαρές ζημιές και η πόλη παρήκμασε. Σε αυτό συνέβαλε και το γεγονός ότι πολλά ορφανά παιδιά ενηλικιώνονταν και έφευγαν. Μάθαμε επίσης το μύθο σχετικά με τη δημιουργία της λίμνης: "Δύο αδελφές, μία πλούσια και μία φτωχή, βρίσκονταν σε αντιδικία με αφορμή τα παχουλά παιδιά της φτώχης που σιτίζονταν με αποφάγια της πλούσιας.

Τελικά επήλθε ρήξη των δύο αδελφών και η φτωχή πήρε το δρόμο της ξενιτιάς προς το βουνό. Τότε παρουσιάσθηκε άγγελος και της είπε να μη γυρίσει πίσω να δει την καταστροφή, γιατί θα μετατραπεί σε στήλη άλατος. Σε λίγο έγινε σεισμός και η περιοχή κατέρρευσε με αποτέλεσμα να καταπιεί το σπίτι και την οικογένεια της πλούσιας αδελφής. Η φτωχή αδελφή τρόμαξε και γυρίζοντας πίσω μαρμάρωσε μαζί με το γάιδαρό της". Προφανώς η λαϊκή μυθολογία σαν άγαλμα της εννοεί το μεγάλο βράχο ανατολικά της λίμνης.

Μετά επισκεφτήκαμε τη Λίμνη Ζηρού κάτω από άσχημες καιρικές συνθήκες. Όμως τίποτα δεν μας εμπόδισε να φθάσουμε μέχρι τη Λίμνη μετά από τόσα που μάθαμε, ούτε η καταρρακτώδης βροχή, ούτε η λάσπη που θα λέρωνε τα παπούτσια μας, ούτε η σκοτεινιά που ερχόταν σιγά-σιγά, άλλωστε εκεί βρισκόμασταν για να μάθουμε για το περιβάλλον και το περιβάλλον μαθαίνεται όταν κάποιος βρεθεί στη φύση, όταν παρατηρήσει, αισθανθεί, κάνει πειράματα και ερευνήσει.

Την επόμενη ημέρα, παρά την έντονη βροχόπτωση, επισκεφθήκαμε τις πηγές του ποταμού Λούρου, παρακολουθήσαμε τη διαδρομή του και μελετήσαμε τις αλλαγές του και τις αλλαγές που επιφέρει στο τοπίο.

Η κύρια πηγή του ποταμού βρίσκεται δεξιά της Εθνικής Οδού Άρτας - Ιωαννίνων κοντά στο Χωριό Βουλιάστα. Είναι μία μικρή στρογγυλή λιμνούλα, η λίμνη Βυρού. Τα νερά της έχουν ένα μοναδικό γαλαζοπράσινο χρώμα ενώ η έντονη και σπάνια διαύγεια αυτών προσφέρει ένα μοναδικό θέαμα.

Εκεί στις πηγές του Λούρου μάθαμε για τη διαδρομή του ποταμού, μια διαδρομή με συνολικό μήκος 80 χιλιομέτρων που πηγάζει από το όρος Τόμαρος και χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο, αφού πρώτα τα νερά του περάσουν από το Τεχνητό Υδροηλεκτρικό Φράγμα της ΔΕΗ Λούρου, ύψους 25m και πλάτους 70m. Ένα τμήμα των υδάτων του Λούρου μας εξήγησαν ότι διοχετεύεται με σήραγγα ανατολικά μέσα από λόφο (1963), και ξαναπέφτει στο κεντρικό τμήμα του ποταμού, λίγο πριν το χωριό Άγιος Γεώργιος.

Το οικοσύστημα του ποταμού Λούρου μας θύμιζε έντονα το οικοσύστημα του Αροανίου ποταμού, στη δική μας περιοχή. Στην περιοχή υπάρχουν πολλά πλατάνια και ρωτήσαμε αν και εδώ έχει εμφανιστεί η καταστροφική ασθένεια του «Μεταχρωματικού Έλκους» του Πλατάνου. Δυστυχώς η θετική απάντηση των εκπαιδευτικών του ΚΠΕ μας λύπησε ιδιαίτερα.

Με το σούρουπο προλάβουμε να επισκεφτούμε το Ρωμαϊκό Υδραγωγείο και να θαυμάσουμε τα μεγάλα και εντυπωσιακά τμήματα του βρίσκονται κοντά στο χωρίο του Αγίου Γεωργίου.

Κατασκευάστηκε το 31 π.Χ., με εντολή του Ρωμαίου αυτοκράτορα Αυγούστου Οκτάβιου, για την ύδρευση της Νικόπολης, με πληθυσμό 300 χιλιάδων κατοίκων. Αποτελούσε ένα τεράστιο για την εποχή του υδραγωγείο.

Την επομένη μελετήσαμε το Λούρο στις εκβολές του στον Αμβρακικό κόλπο, όπου σχηματίζεται το δέλτα Λούρου. Εντυπωσιαστήκαμε από την πλούσια ορνιθοπανίδα – τόσο διαφορετική από αυτή της δικής μας περιοχής – καθώς και από την ιδιαίτερη ομορφιά του τοπίου.

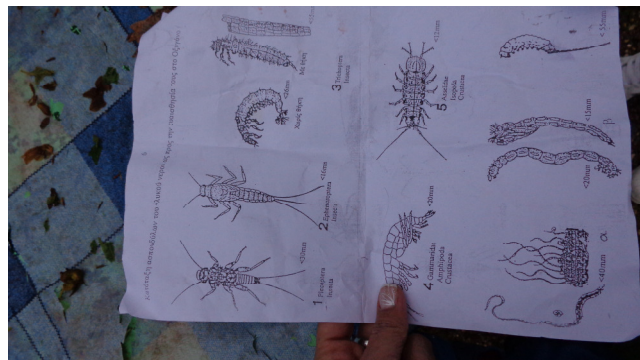
Στο δρόμο περάσαμε από πολλές βιοτεχνίες αλλαντικών και κρεάτων και η κα Μαριάννα Νάστου, υπεύθυνη του ΚΠΕ Φιλιππιάδας, μας μίλησε για τα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκαλούνται, όταν δεν λαμβάνονται μέτρα βιολογικού καθαρισμού. Επίσης μάθαμε πόσο συμβάλλει η κτηνοτροφία στην οικονομία της περιοχής.

Κατά την διάρκεια της πορείας αντιληφθήκαμε ότι οι ανθρωπογενείς παρεμβάσεις και οι επιπτώσεις που έχουν αυτές στα οικοσυστήματα συνδέονται άμεσα με την αειφορική διαχείριση των υδάτων και των περιοχών όπου αυτά ανήκουν.

Πολύ ενδιαφέρον έδειξαν οι μαθητές και οι μαθήτριες για τις μετρήσεις που παρακολούθησαν σε τρία διαφορετικά σημεία ώστε να μπορέσουν να κάνουν συγκρίσεις.

Οι μετρήσεις έδειξαν με μικρές αποκλίσεις ότι και στα τρία σημεία (εκβολές, πλατανάκια και πηγές) το νερό ήταν καθαρό και απαλλαγμένο από νιτρικά και με Ρh κοντά στο 7 (στην κλίμακα 0-14), δηλαδή το νερό ήταν ουδέτερο.

Ιδιαίτερη
εντύπωση
προκάλεσαν
οι
βιοδείκτες.

Το μεσημέρι του Σαββάτου 29 Μαρτίου, αποχαιρετήσαμε όλοι τους εκπαιδευτικούς του ΚΠΕ Φιλιππιάδας, αφού τους ευχαριστήσαμε για την φιλοξενία τους και το υπέροχο τριήμερο που περάσαμε μαζί τους.

Κατά την διάρκεια της παραμονής μας στην περιοχή επισκεφθήκαμε την Άρτα και το θρυλικό γεφύρι το οποίο «ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ γκρεμιζόταν» πάνω από τον Άραχθο ποταμό. Μάθαμε για την ζωή των «κιοπρουλήδων» της Ηπείρου δηλαδή των μαστόρων των γεφυριών και τους θρύλους γύρω από τα γεφύρια. Επίσης συζητήσαμε για τα υδροηλεκτρικά έργα που έχουν γίνει στην περιοχή.

Ιδιαίτερη εντύπωση μας προκάλεσε ο βυζαντινός ναός της Παναγίας της Παρηγορήτισσας, που χτίστηκε τον 13ο αιώνα από τον Νικηφόρο τον Α' Κομνηνό Δούκα, στην ακμή του Δεσποτάτου της Ηπείρου, με την μεγαλοπρέπεια του, τους πανέμορφους τρούλους του και τον τόσο εφευρετικό τρόπο στήριξης του κεντρικού τρούλου του, στον οποίο σώζεται το ψηφιδωτό του Παντοκράτορα.

Κατά την επιστροφή μας είδαμε την όμορφη Πρέβεζα, με τα εκπληκτικά στενά. Θαυμάσαμε τον Ενετικό Πύργο του ρολογιού και περάσαμε από το σπίτι που έζησε τις τελευταίες μέρες του ο ποιητής Καρυωτάκης.

Τέλος αποχαιρέτησαμε την όμορφη Ήπειρο περνώντας από την υποθαλάσσια σήραγγα στο Άκτιο και συνεχίζοντας προς την Κλειτορία γεμάτοι με νέες γνώσεις και εμπειρίες.